

Perusturvakuntayhtymä Karviaisen lisämääräraahapyyntö jäsenkunnille / vuoden 2019 talousarvioon tehtävät muutokset

20/02.02.02/2019

Kh 02.09.2019 § 134

Talousarvioon 2019 tehtävät muutokset

36/02.02/2018

Peruskuntayhtymä Karviaisen Yhtymähallitus 18.06.2019 § 71

Tammi-maaliskuun 2019 pohjalta laadittu osavuosisikatsaus ja ennuste kuluvalle vuodelle osoittaa joissakin Karviaisen toiminnoissa tarvetta tarkistaa talousarviota. Karviaisen talouden tasapainotus- ja kehittämisohjelma vuosille 2019-2021 on käynnistynyt laaditun suunnitelman ja tehtyjen päätösten mukaisesti. Ohjelman euromääräiset vaikutukset tulevat kuitenkin näkymään vahvimmin vuosina 2020 ja 2021 sekä kuluvan vuoden 2019 loppupuolella. Samaan aikaan tietyissä toiminnoissa on lisääntynyt palvelujen käyttö ja käyttäjien määrä sekä joissakin myös kustannukset. Kyseessä ovat pääsääntöisesti sosiaalipalvelut, joihin liittyy vahva asiakkaan subjektiivinen oikeus kyseiseen palveluun.

Karkkilan kaupunginvaltuuston 10.12.2018 § 76 hyväksymä Karviaisen talousarvio oli Karviaisen toimintojen osalta n. 1 091 000 € pienempi kuin Karviaisen yhtymähallituksen esittämä talousarvio ja kaupunginvaltuusto varautui lisätalousarvioon em. päätöksessään. Nyt tehdyn ennusteen mukaan lisätalousarviotarve Karkkilan Karviaisen palveluihin on 800 000 €.

Karkkilan osalta työikäisten palvelulinjan talousarvio on ennusteen mukaan asetetun tavoitteen tasolla ja Vihdin osalta ikäihmisten talousarvio on asetetun tavoitteen tasolla.

Perheiden palvelulinjalle Karkkilan osuuteen tarvitaan:

Lasten ja nuorten sijaishuoltoon 200 000 euroa.
Avohuollon tukitoimiin 200 000 euroa.
Perhehoitoon 100 000 euroa.

Lasten ja nuorten sijaishuollon, avohuollon tukitoimien ja perhehoidon asiakkuudet on arvioitu ensin laskennallisesti maaliskuun lopun tilanteen perusteella ja sen jälkeen lapsi/nuorikohtaisesti on arvioitu palvelutarve koko vuoden ajalle asiantuntijatiimissä toukokuussa tiedossa olevien asiakkuuksien ja asiakkuuksiin siirtymässä olevien lasten/nuorten perusteella.

Ikäihmisten palvelulinjalle Karkkilan osuuteen tarvitaan:

Asumispalvelujen ostoon 300 000 euroa.

Selite: Karkkilan ikäihmisten asumispalveluasiakkaiden ostopalvelupaikkojen tarve on talousarviossa arvioitu 55 paikaksi. Helmi-toukokuussa asumispalveluasiakkaita on ollut toistuvasti 61, joten palvelun tarve on arvioitu loppuvuodeksi 61:n asiakkaan perusteella.

Yhteensä Karkkilan lisätalousarvion tarve on 800 000 euroa.

Vihdin kunnan Karviaisen palveluihin tarvittava lisätalousarvio on yhteensä 2 390 000 euroa nyt tehdyn ennusteen mukaan. Vihdin alueella on kasvanut kehitysvammahuollon asiakkaiden määrä asumispalveluissa vuoden 2019 alussa ja lisäksi vaikeavammaisten henkilökohtaiseen avustamiseen tehty talousarviovaraus on riittämätön tarpeeseen nähden. Perheiden palvelulinjan lastensuojelun sijaishuolto ja avohuollon tukitoimet on toinen lisätalousarviota tarvitseva kohde. Vihdissä näkyy myös vaje suun terveydenhuollon tuloissa (asiakasmaksutuotot), kun vastaavasti Karkkilassa suun terveydenhuollossa menojen pieneneminen on kattanut tulovajetta. Hoitotarvikepalvelun lisätalousarviotarve johtuu erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon siirtyneiden potilaiden hoidon vaativuuden kasvusta.

Perheiden palvelulinjalle Vihdin osuuteen tarvitaan:

Lasten ja nuorten sijaishuoltoon 500 000 euroa.
Avohuollon tukitoimiin 500 000 euroa.

Selite: Lasten ja nuorten sijaishuollon sekä avohuollon tukitoimien asiakkuudet on arvioitu ensin laskennallisesti maaliskuun lopun tilanteen perusteella ja sen jälkeen lapsi/nuorikohtaisesti on arvioitu palvelutarve koko vuoden ajalle asiantuntijatiimissä toukokuussa tiedossa olevien asiakkuuksien ja asiakkuuksiin siirtymässä olevien lasten/nuorten perusteella.

Työikäisten palvelulinjalle Vihdin osuuteen tarvitaan:

Kehitysvammaisten asumispalveluihin 800 000 euroa.
Henkilökohtaiseen avustajatoimintaan 200 000 euroa.
Hoitotarvikepalveluun 200 000 euroa.
Suun terveydenhuoltoon 190 000 euroa.

Selite: Kehitysvammahuollon asiakkaita asumispalveluissa on maaliskuun lopun tilanteen mukaisesti 7 henkilöä enemmän kuin mihin talousarviossa on varauduttu. Näille asiakkaille on laskettu kuluvan vuoden lisätalousarviotarve. Vaikeavammaisten henkilökohtaisen avun tarve on arvioitu tiedossa olevien asiakkaiden perusteella. Asiakkaille myönnetään avustustunnit arvioidun tarpeen perusteella. Lisätalousarviotarve arvioidiin tehtyjen päätösten pohjalta osavuositarkastuksessa tiedossa olevien asiakkaiden mukaisesti. Hoitotarvikepalvelussa on potilailla uusia tehokkaampia hoitotarvikkeita, jotka nostavat kustannuksia, mutta takaavat paremman hoitotason kuin aikaisemmat hoidot. Näin välttyään kalliilta lisäsairauksilta, kun hoitotasapaino on parempi kuin aikaisemmin. Lisäksi perusterveydenhuoltoon on siirtynyt uusia asiakasryhmiä erikoissairaanhoidosta. Heidän hoitotarvikkeensa myönnetään lääkinnällisenä kuntoutuksena perusterveydenhuollos-

ta.Suun terveydenhuollon asiakasmaksujen osuus ei tule toteutumaan talousarvion mukaisena vaan jää alhaisemmaksi, joten lisätalousarvio on tarpeellinen.

Yhteensä Vihdin lisätalousarvion tarve on 2 390 000 euroa.

Vihdin kunnanhallitus edellyttää Perusturvakuntayhtymä Karviaiselta uusia tasapainotustoimenpiteitä kuntayhtymän talouden vahvistamiseksi.

Molemmissa kunnissa erikoissairaanhoidon palvelujen käyttö on lähellä talousarviovarausta, joten erikoissairaanhoidon talousarvioon ei esitetä muutoksia. Myös toukokuussa Lohjan sairaanhoitoalueen johdon kanssa käyty tarkastelu koskien mm talousarvion toteutumaa ja ennustetta tukee näkemystä talousarviossa pysymisestä erikoissairaanhoidon osalta.

Valmistelija:

Senja Eskman, Aila Idman, Marketta Roinisto, Riitta Luosujärvi, Arja Soivuori

Kuntayhtymän johtajan ehdotus:

Yhtymähallitus päättää esittää Karkkilan kaupunginvaltuustolle ja Vihdin kunnanvaltuustolle liitteen mukaisen lisätalousarvion hyväksymistä.

Yhtymähallitus päättää käynnistää uusien talouden tasapainotustoimenpiteiden valmistelun kuntayhtymän talouden vahvistamiseksi.

Käsittely:

Asiasta käydyn keskustelun aikana kuntayhtymän johtaja muutti päätösesitystään siten, että nyt esitetään jäsenkunnille liitteen mukaisista lisämäärärahatarpeista 50%:sia summia. Jäsenkuntien tulee kuitenkin varautua ennusteen mukaiseen lisätalousarvioon syksyn 2019 aikana.

Vihdin kunnanvaltuustolle esitetään 1 195 000 euron lisätalousarvion hyväksymistä ja Karkkilan kaupunginvaltuustolle esitetään 400 000 euron lisätalousarvion hyväksymistä.

Lisäksi yhtymähallitus päättää käynnistää uusien talouden tasapainotustoimenpiteiden valmistelun kuntayhtymän talouden vahvistamiseksi.

Päätös:

Yhtymähallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kuntayhtymän johtajan muutetun ehdotuksen.

kh 2.9.2019 §

Perusturvakuntayhtymä Karviaisen osavuosikatsauksessa (30.6.2019) arvioidaan Vihdin kunnan menojen kasvun olevan edellisvuoteen nähden 5,1 % eli noin 3,1 miljoonaa euroa ja erikoissairaanhoidon osalta noin 480 000 euroa. Myös vuosien 2017 ja 2018 välinen kustannusten kasvu Vihdin kunnan osalta oli 5,1 % eli noin 4,2 miljoonaa euroa.

1000 €	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
	ENNUSTE								
Karikkila (ilman esh)	17 841	18 375	18 772	18 385	18 341	18 109	18 698	18 256	19 219
Perhepalvelut	2 199	2 209	2 202	2 215	2 593	3 253	3 571	3 031	3 581
Työikäiset	8 471	8 377	8 555	8 685	8 496	7 979	7 946	7 832	7 845
Ikäihmiset	6 940	7 557	7 765	7 234	6 978	6 627	6 919	7 069	7 468
Hallinto	233	233	245	249	271	253	264	324	325
Rahoitus	-3	-1	6	1	2	-3	-2		
Erikoissairaanhoito	44	10 774	10 451	11 089	10 512	10 938	10 831	11 510	11 742
Karikkila yhteensä	17 884	29 149	29 222	29 474	28 853	29 047	29 528	29 766	30 961
Muutosprosentti	3,7 %	38,6 %	0,3 %	0,9 %	-2,2 %	0,7 %	1,6 %	0,8 %	4,6 %
Vihdi (ilman esh)	43 800	46 911	47 629	47 028	46 956	44 492	48 403	48 282	51 383
Perhepalvelut	7 159	8 075	8 243	8 086	7 918	8 520	10 642	9 766	11 150
Työikäiset	22 278	23 838	24 255	24 567	25 017	22 204	23 259	23 148	24 649
Ikäihmiset	13 647	14 269	14 333	13 567	13 140	12 956	13 646	14 310	14 526
Hallinto	726	731	780	805	873	821	862	1 058	1 058
Rahoitus	-9	-3	18	3	7	-8	-5		
Erikoissairaanhoito	96	78	91	32 665	30 985	33 434	33 704	34 685	35 165
Vihdi yhteensä	43 896	46 989	47 719	79 694	77 940	77 927	82 107	82 967	86 548
Muutosprosentti	5,3 %	6,6 %	1,5 %	40,1 %	-2,2 %	0,0 %	5,1 %	1,0 %	5,1 %
Karviainen yhteensä	61 781	76 138	76 942	109 167	106 793	106 974	111 635	112 732	117 509
Muutosprosentti	4,8 %	18,9 %	1,0 %	29,5 %	-2,2 %	0,2 %	4,2 %	1,0 %	5,0 %

Perusturvakuntayhtymä Karviaisen talousarvioylitykset

Perhepalveluiden linjan ylistysarvio on noin 1,66 miljoonaa euroa.

Sijaishuollon kustannukset ylittyvät Vihdissä 1 miljoonaa euroa; suoritteita on yli 3 500 enemmän kuin talousarviossa on ennakoitu. Avohuollon tukitoimissa lastensuojelun asiakkaiden kasvaessa tukitoimitarpeet ja perhekuntoutusjaksot kasvavat. Vihdin ylitysosuuden arvioidaan olevan noin 540 000 euroa. Lisäksi jälkihuollon osalta asiakkaiden asumispalvelujen tarve lisää kustannuksia.

Perhepalveluiden menot ovat kasvaneet vuosien 2016 – 2018 aikana 34 % eli noin 3,5 miljoonaa euroa. Nousua on tapahtunut erityisesti lastensuojelun palveluissa, jotka kasvoivat 65 % eli noin 1,7 miljoonaa euroa ja avohuollon tukipalveluissa, jotka kasvoivat yli 80 % eli noin 1 miljoonaa euroa.

Työikäisten palveluissa kokonaisylitysten arvioidaan olevan yhteensä 1,5 miljoonaa euroa. Tämä koostuu mm. henkilökohtaisesta avustajatoiminnasta (440 483 euroa – 56,4 % suoritearviosta), kehitysvammaisten asumispalveluista (480 868 euroa - 53,9 % suoritearviosta), vammaisten palveluasumisesta (157 774 euroa – 58,8 % suoritearviosta), kehitysvammaisten työtoiminnasta (184 955 euroa – 53,7 % suoritearviosta), suun terveydenhuollosta (176 887 euroa – Nummela 43,9 % ja Pappilanpelto 51,9 % suoritearviosta), työikäisten asumispalveluista (133 148 euroa), hoitotarvikepalvelusta (180 000 euroa) sekä aikuisten päihde-työstä. Menot todennäköisesti alitetaan mm. kehitysvammaisten laitoshoidossa ja perhehoidossa, vaikeavammaisten kuljetuspalveluissa, toimeentulotuessa sekä fysioterapiassa ja lääkinnällisessä kuntoutuksessa.

Ikäihmisten linjalla ylitysarvio on Vihdin osalta noin 785 000 euroa. Omaishoidossa ollaan vielä budjetissa, mutta tehostetun palveluasumisen tarve kasvaa

edelleen. Vihdin kotihoidon budjetin ylitys on kesäkuun lopussa 58,7 %. Suoritteet eivät ylity, mutta uutena toimintona aloitti tilapäinen kotihoito, johon ei ole budjetoitu määrärahaa. Myös vuodeosaston menot ylittyvät.

Ikäihmisten palvelulinjan kustannukset ovat kasvaneet noin 2 % vuosien 2016 – 2018 välisenä aikana. Palveluiden peittävyys on valtakunnallisesti ja suhteessa verrokkikuntiin hyvällä tasolla. Säännöllisen kotihoidon asiakasmäärät ovat laskeutuneet vuosien 2017 – 2018 aikana, mutta palvelutuntien määrä on samalla kasvanut asiakkaiden tarvitessa enemmän tukea.

Tarvekioidut menot

Sosiaali- ja terveydenhuollon tarvekioidut menot maakunnittain, sairaanhoitopiireittäin vuodelta 2017 saadaan suhteuttamalla alueiden sosiaali- ja terveydenhuollon nettomenot asukkaiden palvelutarpeisiin. Asukaskohtainen tarvekerroin kuvaa asukkaiden palvelutarpeita suhteessa maan keskiarvoon.

Uusin kaikkien kuntien tilasto on vuodelta 2017 (alla), jossa Vihdin tarvekioidut menot ovat 2 706 euroa per asukas. Kuuma-kunnista Pornaisessa, Sipoossa, Nurmijärvellä, Kirkkonummella, Keravalla ja Mäntsälässä oli Vihtiä alemmat nettomenot per asukas vuonna 2017.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tarvekioidut menot 2017		Nettomenot	Nettomenot, indeksi	Tarvekerroin	Tarvekioidut menot, indeksi
Kunta	Sairaanhoitopiiri	Euroa/asukas	Koko maa=100	Koko maa=1,00	Koko maa=100
<i>Pornainen</i>	25	2154	69	0,81	86
<i>Sipoo</i>	25	2392	77	0,83	93
Espoo	25	2484	80	0,81	99
Vantaa	25	2528	82	0,86	95
<i>Nurmijärvi</i>	25	2543	82	0,86	96
Siuntio	25	2588	83	0,83	100
Kauniainen	25	2592	84	0,87	96
<i>Kirkkonummi</i>	25	2593	84	0,83	101
<i>Kerava</i>	25	2596	84	0,92	91
<i>Mäntsälä</i>	25	2697	87	0,91	96
Vihti	25	2706	87	0,88	100
<i>Tuusula</i>	25	2710	87	0,87	100
Porvoo	25	2768	89	0,91	98
Helsinki	25	2784	90	0,88	102
Askola	25	2867	92	0,88	105
<i>Järvenpää</i>	25	2869	93	0,90	103
Inkoo	25	2967	96	0,95	101
<i>Hyvinkää</i>	25	3076	99	0,99	100
Lohja	25	3194	103	1,00	103
Karkkila	25	3258	105	1,07	99
Loviisa	25	3278	106	1,09	97
Raasepori	25	3422	110	1,03	107
Lapinjärvi	25	3520	114	1,13	100
Hanko	25	3722	120	1,04	115

Kuntaliitto julkaisee vastaavaa vertailua myös 48 suurimman kunnan sekä 8 kuntayhtymän osalta. Tuorein tieto koskee siinä vertailussa vuoden 2019 huhtikuun tilannetta ja se on julkaistu Kuntaliiton toimesta 9.7.2019. Tässä vertailussa Vihdin kunnan tarvekioidut nettotoimintamenot ovat nousseet vuoden 2017 tilanteesta merkittävästi suhteessa muihin kuntiin. Vihti on vertailussa neljänneksi kal-

lein kunta Savonlinnan, Raaseporin ja Kirkkonummen jälkeen.

Johtopäätökset

Perusturvakuntayhtymä Karviaisen yhtymähallitus päätti esittää Vihdin kunnanvaltuustolle 1,195 miljoonaa euron lisämäärärahan hyväksymistä. Alkuperäinen kuntayhtymän lisämäärärahatarpeen arvioitiin olevan 2,39 miljoonaa euroa. Vihdin kunnanhallitus on edellyttänyt Perusturvakuntayhtymä Karviaiselta uusia tasapainottamistoimenpiteitä kuntayhtymän talouden vahvistamiseksi. Huolimatta talouden tasapainottamissuunnitelman laatimisesta, Karviaisen yhtymähallituksessa esitetty kesäkuun 2019 osavuositarkastuksen mukaan lisämäärärahan tarve pelkää Vihdin kunnan osalta olisi jo 3,1 miljoonaa euroa ja jos erikoissairaanhoidon huomioidaan niin lähes 3,6 miljoonaa euroa.

Kuntaliiton julkaisussa Vihdin kunnan nettotarvevakioituiden toimintamenot ovat 48 suurimman kunnan sekä 8 kuntayhtymän osalta neljänneksi kalleimmat ja kokonaan vertailuun nähden (vuodelta 2017) Vihdin tilanne on heikentynyt merkittävästi.

Vihdin kunta edellyttää Perusturvakuntayhtymä Karviaiselta uusia toimenpiteitä kustannusten hillitsemiseksi noin 2,4 miljoonan euron edestä sekä selvittämään mahdollisuutta perussopimuksen peruspääoman suuruutta koskevan määräyksen muuttamiseksi siten, että peruspääoman alentamisella olisi mahdollista kattaa osittain vuoden 2019 lisämäärärahatarve. Vihdin kunnan osavuositarkastuksen tiilinpäätösnäyte vuodelle 2019 näyttää noin 11 miljoonaa euron alijäämää, eikä kunnalla ole mahdollista rahoittaa Perusturvakuntayhtymä Karviaisen palveluita nykyisen menokehityksen jatkuessa.

Oheismateriaali	<ul style="list-style-type: none">- Perusturvakuntayhtymä Karviaisen osavuositarkastus kesäkuu 2019- Perusturvakuntayhtymä Karviaisen osavuositarkastus kesäkuu 2019, liite 1- Perusturvakuntayhtymä Karviaisen osavuositarkastus kesäkuu 2019, liite 2- Kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon 2019 tammi-huhtikuun nettotoimintamenot (Kuntaliitto)
Valmistelija	Anne Arvola, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5554
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Ehdotus	Kunnanhallitus päättää <ol style="list-style-type: none">1) velvoittaa Perusturvakuntayhtymä Karviaista suhtautumaan vakavasti jäsenkuntien edellyttämiin tasapainottamistoimenpiteisiin ja edellyttää Karviaisesta esittämään uusia tasapainotustoimenpiteitä 2,4 miljoonan euron edestä kuntayhtymän talouden vahvistamiseksi,2) edellyttää, että Perusturvakuntayhtymä Karviainen selvittää mahdollisuutta perussopimuksen peruspääoman suuruutta koskevan määräyksen muuttamiseksi, ja3) ehdottaa kunnanvaltuustolle, että se myöntää Perusturvakuntayhtymä Kar-

viaiselle yhtymähallituksen esityksen (18.6.2019 § 71) mukaisesti 1,195 miljoonan euron suuruisen lisämäärärahan vuoden 2019 talousarvioon.

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- 1) velvoittaa Perusturvakuntayhtymä Karviaista suhtautumaan vakavasti jäsenkuntien edellyttämiin tasapainottamistoimenpiteisiin ja edellyttää Karviaisesta esittämään uusia tasapainotustoimenpiteitä 2,4 miljoonan euron edestä kuntayhtymän talouden vahvistamiseksi,
- 2) edellyttää, että Perusturvakuntayhtymä Karviainen selvittää mahdollisuutta perussopimuksen peruspääoman suuruutta koskevan määräyksen muuttamiseksi, ja
- 3) ehdottaa kunnanvaltuustolle, että se myöntää Perusturvakuntayhtymä Karviaiselle yhtymähallituksen esityksen (18.6.2019 § 71) mukaisesti 1,195 miljoonan euron suuruisen lisämäärärahan vuoden 2019 talousarvioon.

Kunnanhallituksen jäsen Malmgren poistui esteellisenä (Hallintolain 28.1 §:n 4-kohdan mukainen yhteisöjäävi) tämän asian käsittelyn ajaksi.

Tämä asia tarkastettiin kokouksessa.
